

Kramérusovy
Čís. král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1802.

Čís. 44.

W Sobotu

dne 30 Října.

Činnosti roční bez.

S nejvyšším císařským královským povolením.

Sweycarstské zprávy. Dne 5 října Bonapartův adjutant, měšťan Kapp, gegž dva gardysté Konfistké strážce prowázeli, do Berny přigel, a odtud k Konfederátsté armádě se odebrav, Generálowi též armády Bachmanowi Bonapartowu proklamacey odwedl. Uenj možné wypsati, gať welice wssickni nad tım na myslı porazjenı bylı; ať pak posléz ustanowili se na tom, aby tu wěc na Konfederátstku radu w Szwicu wznesli, k čemuž také měšťan Kapp přiwolil. Od té chvíle tedy wsselike přısprawy k wedenı dalšı wálky zastaweny gsau.

3 Berny 7 října. Zdeyšš Konfeder-

rátská wogenstá rada Konfederátstým wogákům následugjcey proklamacey wydala: W tom okamženi, když nasse wıřezoslawná zbraň obecněho nepřitele nassi wlastı (totıř Ssweycarstké zemsté řızení) z Ssweycarstké země wypuditi měla, přıšla proklamacey prwnıho Konssela Bonaparta, w kterěz se on za smıřce w nastalé wálce wydává. Nıy sme zatım, dokawadž od Konfederátstké rady z Szwicu gıné rozkázanı nepřıgde, nejwıššmı Generálowi Bachmanowi přıkázalı, aby odewsscho nepřárelstwu přestál, že tım nassi wctıwostı Konsselowı Bonapartowı dokázatı chceme. Bıř řed a zprawıug dobré rady nassıch Konfederátstých otců w Szwicu; wy pak

vdatnj

X r

vdaný bratrj, zachoweyte stálost, káz-
zeň a slusný pořádek, buďtež hodni
Sweycarského gměna, a my nasseho
welikého cyle dosáhneme.

3 Baslu 11 řigna. Měšťan Rapp,
Bonapartův adjutant, nawracuje se
z Berny, a giž strz nasse město do
Paříže gel. Odpowěd, kterauž nese
Bonapartowi, gest tato: Konfederátská
rada w Schwicu sama s Bonapartem
gednati bude, dá mu gak náležj zpra-
wu o wšech neynowěgššich přibězch, a
přeswědčj ho, že se Konfederátšj Swey-
carci o wěc sprawedliwau zasazugj. Wj-
tu daušame y po celem Sweycarsku,
že podle welikomyslnosti konšela Bo-
naparta wšsecko k nassemu dobremu se
stane. — Ta zpráwa se nepotwrdila,
žeby Sweycarské zemské řizenj z Lusan
bylo prchlo; dychtalo se giž syce na ce-
stu, wšak práwě w tom okamženi přiz-
šla proklamacy z Paříže, kteraužto
Sweycarské zemské řizenj y hned tla-
četi, a spolu s poděkowáním konšelowi
Bonapartowi wúbec prohlásyti dalo.

3 Lusan 8 řigna. Dne 4 na vswojě
přitáhli sem rozplášenj zástupowě
Sweycarské armády, a to syce bezes-
wšeho pořádku. Podle gič welikého
swědecwí od konfederátšj armády tak
na hlavu byli poraženi, že wje na od-
por a obranu pomysliti nemohli. Pak
za hodinu přigel také Generál Ander-
matt, a celý Sweycarský hlawnj byt
s kusy, pažázi a jinými wálečnými po-
řebami, a to tak spěšně, gakoby giž
Sweycarskj konfederáti před branami
stáli. Hned počali na hubny slaucey, a
wškeren schopný lid pod zbraň wstau-
piti měl. Wšickni kopcy vzamykali

frámy, y také každý w swém domě se
zawřel; každého okamženi konfederát-
ská armáda se očekáwala. V prostřed
toho hluku a řiků vzřeli sme od Gensu
geri welmi nákladný wůz s šti koňmi,
w kterém měšťan Rapp seděl. Wy-
stoupil před domem francouzského mē-
nystra měšťana Wernina, a hned
oba odebrali se k Sweycarské zemské
radě, kteráž w welikém strachu pohro-
madě byla. Po čwrt hodině měšťan
Rapp odgel do hlawnjho bytu Gene-
rála Bachmana a pak do Berny. Za-
tjm dne 5 a 6 rozplášenj Sweycarskj
wogacy gedni po druhých přicházeli, a
z toho sme poznali, že se celá Swey-
carská armáda rozvířala. Poněwadž
se ale newědělo, zdali Generál Bach-
man Bonapartowu proklamacy piigme
aneb ne, tak tu byl do té chwile strach
a neporádek; mnozý s swým neylepšim
gměnjm prchli do Gensu, a když se
powěst roznesla, že konfederáti toliko
za dvě hodiny cesty před Lusan s swou
armádau stogi, počali opět lermo slau-
cy, a na kopce před město 4 kusy wy-
wezli. Naposlady přišla ta porěšitel-
ná zpráwa, že Generál Bachman z roz-
kazanj konfederátšj rady, w Schwicu
shromážděně, w přiměři wšsel, a s
Generálem Von der Witem, genž
Andermatta w wogenšské zprávě za-
staupil, o následugjčj články se smlu-
wil: Mezy oběma armádama vlozj se
linje demarkacy, kterěz žádná strana
přestupiti nesmij; město Grayburg kon-
federátšj wogškem osazene zůstane,
a když přiměři wypořádno bude, te-
perw po 4 hodinách nepřátelstwo se začne.

3 Saffhauzenu 12 řigna. Přiměři
syce

špec vgednáné gest, minulau ale sobo:
tu předce z nasseho kantonu rozepsané
wogsto, 430 mužů w počtu, do Ber:
ny odráhlo. Pan Dyakon Fayler pod
širym nebem měl k němu pohnutelnau
řec, a pak mezy ně wlastenstě pišně k
gich probuzenij se rozdávaly. — Gakž
pišši z Berny, dobrá naděge gest, že
z ohledu Šwycarstých důležitostí, s
francouzskau republikau wsecko w do:
brém se porówná.

Z Berny 10 října. Počet wogsta,
kterž toliko Bernský kanton do této
doby postavil, přes 8000 mužů wy:
nášši; mnohem wětšší počet, gažto
zbytcéného lidu, domů rozpustěno gest.
Mnozí Angličané, genž tu přebýwa:
gi, prohlásyli se, že v naši armády za
adjuranty slaužiti chci; poněwadž ale
wěc nasse toliko čistá Šwycarstá gest,
tak gini naši konfederáti za tu službu
s pohnutým sedcem poděkowali. Mno:
hé wěsnice dobrowolně peníze y potra:
wu k wychowání nasseho konfederátstě
ho wogsta poslaly. Westeren lid w
nassem kantonu lástau k wlasti horj.
Gistý sedlák s třemi syny a dvěma zeti
dobrowolně do pole táhl; giny sedlák
z Špicke obce vlyssew, že geho syn
smrtedlně raněn gest, běžel k němu do
lazaretnu, wzał na sebe wsecku geho
zbraň a řekl: Synu! ty nemůžeš wjc
swé wlasti slaužiti, gá twé místo za:
slaujim. To powědew k konfederátstě
armádě běžel. A takowýchto příkladů
wice gest, kterýmiž se dokazuje, že
pravj Šwycarj pro swau milau wlast
wsecko učiniti hotowi gsau.

Z Berny 12 října. Dne 14 toho
wypadá lhůta, kterežto dne hnd noz

wé nepřátelstwo se začne, aneb přjmě:
ěj na delšší čas se obnovj. Po ty
doby do Německých Šwycar fran:
cauzské wogsto newtrhlo, wšak to gi:
stě gest, že wšudy po hranicích stogj.
Ostatně posawad zewšech wšudy stran
Šwycarstě pomočné wogsto w nasse
saudstíwo přichází. Generál Bach:
man wěra sem z hlawnjšho bytu přigel.
Gak se wsecko zdá, konfederátstá raz:
da z Šwicu do Paříže deputyrowané
posle. Dokudž francouzské wogsto do
14 října předce do Šwycar wtrhne,
tak naši konfederáti mocy a tomu ná:
syli wstaupi, poněwadž národ asy půl
druhého millionu dušj syny a tak we:
likau a mocnau republikau, gažž fran:
cauzská gest, w žádnau wálku pustiti se
nesmij; to wšak práwo předce sobě wy:
hradime, kterýmž dle Lynewilského poz:
koge Šwycarum swoboda se dáwa,
aby sobě konstytucy po swé wůli, a gažž
potřeba země káže, zřidili. — Kanton
Láwis w Wlastých Šwycarjch také
proti Šwycarstěmu zemstěmu řízení
powstal. Obywatele na geho wogsto
wderili, a po negakém odporu přinutili
ge, že zbraň složiti musylo. Šwycar:
ský Generál w tom příběhu o žiwot
přišel. Tento kanton nynj swé depu:
tyrowané k konfederátstě radě do Šwi:
cu poslal.

Z Curychu 15 října. W té chvíli
štrafca z Berny přinášši zpráwu, že se
konšel Bonapart přízníwě pro naši
konfederátstau radu prohlásil. Mlý:
dausám, že se wsecko w dobrém po:
rowná.

Z Francouz. Gakž nasse rádne ho:
winy oznamují, Generál Bryn wsta:
nowey

nowen gest francouzským vyslancem v Tureckého dwora, a w krátkem času do Konstantynopole odgede. Též iadné nowiny gestě toto připomínají: Generalowe Kellert a Rossambo na ostrowě sw. Dominyka dobrého zdawj pozjwagi; také w špitáljch na témž ostrowě francouzské wogjko wje tak zhusťa neomjrá. Někteří zastapowě Maurenjnu opěť se tam zbauřili, byli ale brzo poručeni a rozeznáni. General Kellert giž shromáždil 30,000 ručnic, které zbauřeným Maurenjnům odgaty byly, a gestě giž 10,000 očířkawa. — Na ostrowě Gadelupu wšestřo rícho gest, a General Lakroš zase tam gakožto Generálkapitán wweděn byl.

Dne 22 září w městě Turynu byla držána slawnost s Te Deum laudamus, že Piemont s francouzskou republikau spogen gest, a wečer město oswořili.

W Maurenském departamentu nedaleko od Banne giž asy 10 dní bahniť tá země horj. Přes 100 giter země počtagj, která giž dwa střewice hluboko wyhořela. Ta bahniť země 8 mil w okřesku wynáší.

Klasse zemské řízení ustanowilo wyflanžilým wogáklím w těch městech, kdež sobě wogenské pochwaly dobyli, popluzj wykázati, a mimo to předce inwalidského placu pozjwati budau. Takowé místo, kdež w nowě wystawených domjch dohromady bydleti budau, nazýwá se tábor čili polní ležení. W čtyřech Keynských departamentjch bude 5 takowých táborů, a w gednom každém 300 mužů.

W Grenoblu wež kapitulního chrámu se obořila s přehrozným hřmotem;

na to ale střesť žádný o žiwobyť nepřissel, neboť čwrt hodiny předtjm znamenali, že se kloniti počíná. Ošlo Grenoblu wredilo se wjno tak hogně, že se lidem prázdných sudů pro ně nedostává.

Tuseniůw Maureninský služebník, gať slyssime, opěť z francouz na ostrow sw. Dominyka se nawrátj, poněwadž sľibil, že tam poklad za mnoho millionů, gegž Tusen mezy horami zakopal, wyžradj.

General Myrat co nejdřjw odgede do Medyolánu, kdež gakožto předsident svého šwagra konssela Bonaparra místo zastaupj. Tento General může se pochlubiti, že to daleko přiwedl, kdž z syna chudého wesnického štenkyře nedaleko od Limoze předsident Wlasté republiky učiněn gest.

3 Štrasburku 12 října. Francouzské wogjko, gestě v Synyngu shromážděné stogj, gest sylně 8 parakionů, 3 šwadrony gizdy a několik kompanjů dělostřelců. Tak sylný pluk též v Gensu se shromážduge, a podobně we Wlastech Šwycaršjch. Westřeré toto wogjko w krátkem času zmnožit se může. Bonaparrowu proklamacy w prwnjch dnech Šwycaršj konfederatů před obecním lidem bedlivě střewali.

3 Německé říše. Gať pišj z Anspachu na den 10 října, Prusky ministr swobodný Pán z Hardenberku, genž nynj w Anspachu gest, po málo dnech opěť do Wnichowa se nawrátj. Jeho gednání, gať wúbec gde powěst, týká se šfreymarčení knížetšwj Anspachského a Baraitského, kterýžto dwau krájin Prusky dwůr Baraitšemu